

**Onze blogreeks over
governance &
het nieuwe pensioenstelsel**

Deel 2

**Rol en taakverdeling
fondsorganen**

Ramona van Wijk

ramona.van.wijk@montaepartners.nl

Mobiel: +31 (0)6 21 36 74 01

BLIJF UIT MIJN VAARWATER!

Fondsorganen hebben in beginsel hetzelfde doel vanuit de missie en visie van het pensioenfonds. Elk fondsorgaan heeft daarbij wel zijn eigen rol. Gemakshalve gaan we hier uit van een fonds met een paritair bestuur, het bestuur besluit en legt hierover verantwoording af bij het verantwoordingsorgaan (VO), terwijl de Raad van Toezicht (RvT) op dit hele proces toezicht houdt. In de praktijk zien we vaak discussies over de rol vastheid van de diverse fondsorganen, met name wanneer aan het VO en/of RvT aanvullende advies- of goedkeuringsrechten zijn toegekend. Dan ligt het gevaar op de loer dat je in elkaars vaarwater zit.

Het belang van een goede rol- en taakverdeling neemt met de komst van het nieuwe pensioenstelsel alleen maar toe. Er zijn belangrijke en impactvolle besluiten te nemen. In het wetsvoorstel Wet Toekomst Pensioenen zijn diverse waarborgen opgenomen voor een evenwichtige transitie. Deze bepalingen zien onder andere op invaren -de interne collectieve waardeoverdracht van de pensioenaanspraken en -rechten uit het huidige stelsel in de nieuwe pensioenregeling- en omvatten zowel een adviesrecht als een goedkeuringsrecht. Het besluitvormingsproces ten aanzien van invaren is dan ook een mooi voorbeeld waarbij er een reëel risico is dat fondsorganen in elkaars vaarwater terecht komen

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

INVAREN: BESLUITVORMING, ADVIESRECHT EN GOEDKEURINGSRECHT

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

Besluitvorming

Het initiatief om een verzoek tot invaren in te dienen voor invaren ligt bij sociale partners. Aan het bestuur is dan de schone taak om over dit verzoek te besluiten. Een besluit dat niet lichtvaardig genomen kan worden. Allereerst moet het bestuur het verzoek tot invaren toetsen aan wet- en regelgeving en op uitvoerbaarheid. Vervolgens moet het bestuur beoordelen of het invaren tot een onevenwichtig nadeel voor een deel van de belanghebbenden kan leiden. Daarbij speelt de wijze waarop de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten worden ingevaren een belangrijke rol. Het bestuur moet dus ook hierover al een besluit nemen.

Adviesrecht

Het is dan een voorgenomen besluit dat ter advies wordt aangeboden aan het VO inclusief de overwegingen t.a.v. de evenwichtigheid en een cijfermatige onderbouwing van de effecten van invaren. Het advies van het VO hoeft vervolgens – anders dan wat in de regel geldt bij zijn adviezen- niet eensluidend te zijn. Ook bij een negatief advies van slechts een van de geledingen krijgt het bestuur huiswerk en moet het sociale partners vragen het verzoek tot invaren heroverwegen.

In aanvulling daarop kan het bestuur genoodzaakt zijn om advies te vragen bij de nieuw in te stellen adviescommissie transitie-effecten, die een niet bindend advies geeft. Namelijk bij invaren met toepassing van de standaardmethode bij een dekkingsgraad lager dan 105% én een negatief advies van het (gehele) VO. Samenloop van zowel heroverweging door sociale partners als de aanvullende adviesaanvraag is niet uit te sluiten. Het bestuur heeft dan een uitdagende taak om deze processen zo efficiënt mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.

Goedkeuringsrecht

De RvT heeft gedurende de gehele transitie een toezichthoudende rol en zal gelet op de belangen het besluitvormingsproces gedurende de transitieperiode nauwlettend in de gaten houden. Specifiek voor invaren moet het bestuur het voorgenomen besluit ook ter goedkeuring voorleggen aan de RvT. De RvT wordt hierdoor ook betrokken bij het besluitvormingsproces. Dit lijkt dubbelop met het adviesrecht van het VO en daarmee komt de RvT potentieel in het vaarwater van het VO. De rol van de RvT is echter wezenlijk anders. De RvT heeft een toezichthoudende taak en dat klinkt ook door in de goedkeuring. Bij de goedkeuring zou de focus moeten liggen op het door het bestuur gevolgde proces en niet op een inhoudelijke beoordeling.

EEN KNAP STAALTJE NAVIGEERKUNST

Zowel boven als onderwater zijn er genoeg obstakels om het voorgenomen besluit tot invaren op vast te laten lopen. Het vergt een knap staaltje navigatiekunst om een (voorgenomen) besluit naar veilige haven te loodsen. De basis voor succes is dat de verschillende fondsorganen de taakverdeling uitvoeren vanuit hun eigen rol: besturen, medezeggenschap of toezicht en dat vermenging hiervan wordt voorkomen. Dat betekent niet dat de verschillende rollen niet met elkaar in contact moeten staan. Sterker nog, door te investeren in een samenwerking waarin rolvastheid een vanzelfsprekendheid wordt, neemt de kans op een soepele transitie sterk toe.

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

